

י"ח א מיי"ח פ"ד מהלכות
עבודת יו"ה הלכה
א:
ב ב מיי"ח פ"ג הלכה
ג:
בא ג מיי"ח פ"ד הלכה
א:
בב ד מיי"ח פ"ג הלכה
ז:

תורה אור השלם

1. ויבא אהרן אל אהל
מועד ופשט את בגדי
הקדש אשר לבש בבואו
אל הקדש ויחיהם שם:
וירחץ את בשרו במים
במקום קדוש וקבש את
בגדיו ויקרא וישא את
עלתו ואת עלת הקטם
ויקבר בעודו ובעד הקטם:
ויקרא לו כבוד

מוסף רש"י

הביאו לו את התמיד.
לכסן גדול צינור הכפורים
(מעייל 10). קרצו. חמט,
מתן צו הכשר שמיטה
בצו שם ולא סוף לוי
שצריך הוא עמנו לנהר
ולטוב מוקף לקבל הדם
שכל עבודת יום הכפורים
אינה כשהוא אלא צו
(שם) ויהי צריך לחסוך
מזה את המוקף ולקבל
הדם. לפיכך חמט צו
כדי הכשר שמיטה ומיטה
ומטהר לקבל (חוריו ב.ס.).
לנכסיהם. למנות נפשות
(דקדוק 17).

רבינו הגאון

פרט סדין של ברוך
בו. כדי שיהא זכור
שעבודת היום בבגדי ברוך.
סוגיא דרשומה זו חמש
טבילות ועשרה קידושין
הן לרבנן בשלבוש בגדי
קדש. בין בבדי זהב
בין בבדי לבן. עולם
בגדי הקדש עליו מקדש
ידיו ורגליו ופושט וטובל
ועולה ולבוש ומקדש ידיו
ורגליו ועובד עבודתו.
ולוי מאיר תרי קידושין
אלבישה עבדו להו. כיצד,
פושט ומקדש וטובל
ולבוש ומקדש. על כל
טבילה שני קידושין. מיהו
לרבנן בטבילה הראשונה
כשפושט בגדי חול ולבוש
בגדי קדש. אינו מקדש
אלא קדוש אחד בלבישה
בלבד. נשאר להן קידוש
אחד תשלום העשרה,
שמשולמים העבודה כולה,
וצריך לפשוט בגדי קדש,
מקדש ידיו ורגליו ואחר
כך פושט בגדי קדש
ולבוש בגדי חול.

הראש י"ח טפחים והלא הלאר 1) הוא יתר מטפה ושליש אישתכח
לדרון למטה מי' וצפרק מי שהוליאורו (עירובין ד' מת.) נמי אמרינן
דמקומו של אדם ד' אמות ומפרש דגופו ג' אמות ואמה כדי שיטול חפץ
תחת מראשו כו' היינו נמי גופו ג' אמות שלימות ואמה העודפת
צבציל ראשו וכדי שיפשוט ידיו למעלה
מראשו ואת א"כ היה עיני עיטם
גבוה יותר מכ"ג שאם לא היה אלא
כ"ג א"כ היו המים יולאין לחוץ הא
לא קשיא דודאי עיני עיטם לא הוה
אלא כ"ג אבל חוקק של בית הטבילה
היה גבוה יותר מג' אמות אף על פי
שהמים עולים למעלה כשנכנס לתוכו
לא היו יולאין לחוץ אי נמי אפילו אם
היו יולאים היו מיד צאים אחרים
תחתיהן מעין עיטם ואין להקשות
דכיון דאמר בכל דוכתא דמקום האדם
הוה רוחב אמה היכי טביל כלבי גדול
אלא אמה על אמה דלמנא דאמנא
היכי יתיב וי"ל הא דאמר מקום האדם
הוה דהוי רחב אמה היינו כשהוא
לבוש מדע דגבי כוכין אמרינן רחבו
ו' טפחים וזהם מכניסין הארון והמת
צארוני: ב"י דרשינא הוא במשהו
עבדי י"ה. למעוזה וכיון דמעוזה
דשיטא דקה היא מאד לא צעיי נמי
אמה תקרה אלא משהו:

בדאמר רב כהנא כדי שיביד
כ"ג שעבודת היום שר
בוין. לקמן גבי הציאו לו בגדי לבן
מימה מאי שנה דאמרה למילתיה
אסיפא ולא ארישא וי"ל דארישא לא
חשש לאומרו דפשיטא דצריך היכירא
שלא יעשה ולבש כל יום בגדים
כדרך שהוא עושה כל ימות השנה
כשהוא פושט בגדי חול שהוא לובש
כל יום בגדים ולכן פרכו בגדי בוך
כדי שיכיר שהיום אין לו ללבוש בגדי
בוך עם בגדי זהב אלא צפני עמם
אלא צפיפא שהוא פושט בגדי זהב
ויש לו ללבוש בגדים אחרים סד"א
דלא הוה צריך היכירא דודאי לא
אחי למיעיני ועוד סד"א כיון דכבר
פירכו פעם אחת סדין של בוך כדי
שיכיר וכו' סגי צהכי להכי אצטרך
רב כהנא לפרש דמרי היכירא הוה
עבדי: **ופשט** ורחין ורחין ולבוש.
וה"נ אמרי' צפ' איהו נשך (ב"מ ד' סא.)
את כספך לא תתן לו בנשך וצמרית
בנשך וצמרית לא תתן אכלך ומימה

דצפ"ק דקידושין (ד' 33): אמרינן ות"ק אי ס"ד כדאמר ר"י הגלילי
לכתוב רחמנא מפני שיצה תקום והדרת תקום והדרת פני זקן וכו'
ואמאי לא נימא אע"ג דלא כתיב תקום והדרת אלא חד זימנא נימא
דקאי לפניו ולאחריו כי הכא וי"ל התם לא שייך תקום על פני אלא על
מפני כמו לא אוכל לקום מפניך (בראשית א) והדרת לא שייך אמפני
אלא על פני כדכתיב (איכה ה) פני זקנים לא נהדרו וההיא דחמשה
פסוקים שאין להם הכרע לקמן אפרש צפרק הוציאו לו (דף 93):

לבוש מקדש וילין לה מקראי אף קידוש של פשיטה פושט ואח"כ מקדש ורבנן סברי מה לבישה לצווש כשהוא הכל קידוש
בתרא אחר לבישה אף פשיטה כשהוא לצווש בגדים שהוא צא לפשוט מקדש ואח"כ פושט: ומי מציא אמרת. דלא מנריך ר"מ אטבילה
ראשונה תרי קידושי: והסניא כו'. (ד' 3) וגם טבילה ראשונה תניא מדלא מנרכו ליה רבנן אלא חד קידוש אלא טעמא דר"מ משום דקסבר
תרוייהו משום בגדים שהוא לובש הוא: אמר להו אי סניא. צהדיא דמנריך ליה תרי קידושי תניא ומההיא איכא למשמע דטעמא דר"מ משום
תרוייהו אלבישה אכל אי לא אשכחיהו ממני' צהדיא לא הוה שמעינן ליה מפלוגמא דטבילה שניה דמתני' (י) איכא לפרושי כדאמרינן להו:
עשרה

והאיכא אמה. עובי תקרה על חלל השער: ואמה מעוזה. של טיט
וחול מגובל יחד להיות המים נוחין שם לצד עומק החלל שלם אמות
שחשבת: כמשהו עבדי ליה. תקרה שלהן: שעבודת היום צבגדי בוך.
שיש היום עליו עבודה שהיא צבגדי בוך לפי שאינו רגיל לשרת בלא
שמנה צבגדים ויש מהן של זהב כגון
כ"ך ומשן ואסוד ופעמוני המעיל:
בתנ"י ונספג. מתעטף בצלונית
של צבד לספוג מים שעל צשרו.
ונספג ונתקנת: וקידש ידיו ורגליו.
מן הכיור כדליף לקמן (דף 33).
שצריך לכל חליפות צבדי היום קידוש
לפשיטה (א) קידוש לבישה וטבילה
ראשונה זו שהפשיטה של צבדי חול
היא לא הולך לקדש על הפשיטה:
קדלו. מפרש בגמרא (ד' ומירק אחר.
וגמר כהן אחר שמיטה לפי שאין
קבלת הדם כשירה אלא כהן גדול
וצריך למחר ולקבל: על ידו. צבצילו
כמו קוץ אדם ע"י עצמו (ב"מ דף 35).
אי נמי על ידו לשון אחריו וסמוך
לו והרבה יש צפפר עורא על ידו
החוק פלוני את החומה (ממנה ג):
קטורה של שחר (א) היא היסה קריכה
וכו'. צבג' (ב) מפרש: מחמין לו חמין.
מצערב יום הכפורים ומטיילין ציום
הכפורים לתוך חקק צבין בית
טבילתו: שפייג. להמר מיד זינמו
במקלם כמו ופיג לצו (בראשית מה)
מפיגינן טעמן (ביצה דף 77). וריחו לא
נמר (ירמיה מה) מתרגמינן וריחו לא
פג: **גב' רבנן**. תלמידי דרב
פפא אמרו קך לפניו: הא. מתני'
דלא תנן זה שני קידושים צבצילה
ראשונה: דלא כר"מ. דפליג צמתני'
צבצילה שניה אדרבנן שהיו מקדימין
קידוש לפשיטה והוא הקדים פשיטה
לקידוש דתנן (ו) ר' מאיר אומר פשט
וקידש ושמעין מיניה דס"ל דשני
קידושין שהולך הכתוב צין צבד
לצבד כדליף לקמן תרוייהו משום
לבישת צבגדים המתחלפים תחת
הראשונים הוא וקאמרי מתני' ללו
דכוותיה תנן דאי ר"מ צבצילה
ראשונה נמי ניצעי תרי קידושי דהא
צבדי קדש הוא צא ללבוש: חד
אפשיטה. והלכך הכא דפשיטה
דצבדי חול היא לא בעיא קידוש והכא
גבי טבילה שניה שנחלק ר' מאיר
להקדים פשיטה לקידוש לא משום

דס"ל קידוש ראשון א' שכל טבילה מחמת לבישה צא אלא בגזירת
הכתוב פליגי: **ופשט ורחץ ורחץ ולבש**. ופשט את בגדי הבד
אשר לבש וגו' וסמך ליה ורחץ את צשרו צמים במקום קדוש ולבש
את צבדיו והטיל הכתוב רחיה צין פשיטה לבישה והאי ורחץ
דרשינן ליה לקמן (ג): לענין קידוש וילפינן מיניה תרי קידושי דרשינן
ורחץ אופשט ואולבש כאלו כתיב ורחץ תרי זימני: ר"מ סבר
מקיש. קידוש פשיטה לקידוש של לבישה מה לבישה לובש ואח"כ
מקדש קידוש השני כדאמרינן לקמן (שם) הכל מודים בקידוש שני כשהוא
גמירי

לבוש מקדש וילין לה מקראי אף קידוש של פשיטה פושט ואח"כ מקדש ורבנן סברי מה לבישה לצווש כשהוא הכל קידוש
בתרא אחר לבישה אף פשיטה כשהוא לצווש בגדים שהוא צא לפשוט מקדש ואח"כ פושט: ומי מציא אמרת. דלא מנריך ר"מ אטבילה
ראשונה תרי קידושי: והסניא כו'. (ד' 3) וגם טבילה ראשונה תניא מדלא מנרכו ליה רבנן אלא חד קידוש אלא טעמא דר"מ משום דקסבר
תרוייהו משום בגדים שהוא לובש הוא: אמר להו אי סניא. צהדיא דמנריך ליה תרי קידושי תניא ומההיא איכא למשמע דטעמא דר"מ משום
תרוייהו אלבישה אכל אי לא אשכחיהו ממני' צהדיא לא הוה שמעינן ליה מפלוגמא דטבילה שניה דמתני' (י) איכא לפרושי כדאמרינן להו:
עשרה

לבוש מקדש וילין לה מקראי אף קידוש של פשיטה פושט ואח"כ מקדש ורבנן סברי מה לבישה לצווש כשהוא הכל קידוש
בתרא אחר לבישה אף פשיטה כשהוא לצווש בגדים שהוא צא לפשוט מקדש ואח"כ פושט: ומי מציא אמרת. דלא מנריך ר"מ אטבילה
ראשונה תרי קידושי: והסניא כו'. (ד' 3) וגם טבילה ראשונה תניא מדלא מנרכו ליה רבנן אלא חד קידוש אלא טעמא דר"מ משום דקסבר
תרוייהו משום בגדים שהוא לובש הוא: אמר להו אי סניא. צהדיא דמנריך ליה תרי קידושי תניא ומההיא איכא למשמע דטעמא דר"מ משום
תרוייהו אלבישה אכל אי לא אשכחיהו ממני' צהדיא לא הוה שמעינן ליה מפלוגמא דטבילה שניה דמתני' (י) איכא לפרושי כדאמרינן להו:
עשרה

לבוש מקדש וילין לה מקראי אף קידוש של פשיטה פושט ואח"כ מקדש ורבנן סברי מה לבישה לצווש כשהוא הכל קידוש
בתרא אחר לבישה אף פשיטה כשהוא לצווש בגדים שהוא צא לפשוט מקדש ואח"כ פושט: ומי מציא אמרת. דלא מנריך ר"מ אטבילה
ראשונה תרי קידושי: והסניא כו'. (ד' 3) וגם טבילה ראשונה תניא מדלא מנרכו ליה רבנן אלא חד קידוש אלא טעמא דר"מ משום דקסבר
תרוייהו משום בגדים שהוא לובש הוא: אמר להו אי סניא. צהדיא דמנריך ליה תרי קידושי תניא ומההיא איכא למשמע דטעמא דר"מ משום
תרוייהו אלבישה אכל אי לא אשכחיהו ממני' צהדיא לא הוה שמעינן ליה מפלוגמא דטבילה שניה דמתני' (י) איכא לפרושי כדאמרינן להו:
עשרה

לבוש מקדש וילין לה מקראי אף קידוש של פשיטה פושט ואח"כ מקדש ורבנן סברי מה לבישה לצווש כשהוא הכל קידוש
בתרא אחר לבישה אף פשיטה כשהוא לצווש בגדים שהוא צא לפשוט מקדש ואח"כ פושט: ומי מציא אמרת. דלא מנריך ר"מ אטבילה
ראשונה תרי קידושי: והסניא כו'. (ד' 3) וגם טבילה ראשונה תניא מדלא מנרכו ליה רבנן אלא חד קידוש אלא טעמא דר"מ משום דקסבר
תרוייהו משום בגדים שהוא לובש הוא: אמר להו אי סניא. צהדיא דמנריך ליה תרי קידושי תניא ומההיא איכא למשמע דטעמא דר"מ משום
תרוייהו אלבישה אכל אי לא אשכחיהו ממני' צהדיא לא הוה שמעינן ליה מפלוגמא דטבילה שניה דמתני' (י) איכא לפרושי כדאמרינן להו:
עשרה

א) לקמן (ג) לעיל טו.
חולין כט. א) שבת קטו:
ות"ל, ד) לקמן לב:
א) לקמן לד. ו) לקמן
לד: ו) הלאה הראש
רש"י, ח) ויע"ע חס'
פסחים קט: ד"ה אמה.

הגהות הב"ח

א) גמ' את הראש ואת
האיברים ואת החביתין:
ב) רש"י ד"ה וקדש כו'
קידוש לפשיטה וקידוש
לבישה: א) ד"ה קטורת
של שחר היתה כו' כלי'
ומימת היא נמחק: ד) ד"ה
והמתא כו' וגבי טבילה
ראשונה: (ד) ד"ה אמר להו
כו' וטבילה שניה דמתני':
דאיכא לפרושי:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) רש"י ד"ה את הפשיטה
וכו' ללו משום דס"ל
קידוש ראשון שכל טבילה
וכו' ז"ל שצ"ל כל טבילה:
ב) ד"ה והמתא וכו' וגבי
טבילה ראשונה וכו' אלא
חד קידוש אלא טעמא
דר"מ וכו' כלי':

תוס' ישנים

בדאמר רב כהנא כדי
שיביד שעבודת היום
בבגדי בוך. לקמן בפירוקין
לה. א) קאמר לה רב כהנא
נמי כי הך (גבי מילתא גבי
הוא דלא אמרה
הא משום דהך עבודה
דמנה) [דינא] לעשות צבגדי
זהב, וכן דלקמן מיירי
צבגדי בוך, ואמי שפיר טפי
למיירי לקמן, מ"מ סוף הוי
מענין אחר. פושט ואח"כ
מקדש. דלא מתבאר ליה
לרבי מאיר [ש]יעשה
הקידוש קודם המעשה
בין בבדי לבן, עולם
בגדי הקדש עליו מקדש
ידיו ורגליו ופושט וטובל
ועולה ולבוש ומקדש ידיו
ורגליו ועובד עבודתו.
ולוי מאיר תרי קידושין
אלבישה עבדו להו. כיצד,
פושט ומקדש וטובל
ולבוש ומקדש. על כל
טבילה שני קידושין. מיהו
לרבנן בטבילה הראשונה
כשפושט בגדי חול ולבוש
בגדי קדש. אינו מקדש
אלא קדוש אחד בלבישה
בלבד. נשאר להן קידוש
אחד תשלום העשרה,
שמשולמים העבודה כולה,
וצריך לפשוט בגדי קדש,
מקדש ידיו ורגליו ואחר
כך פושט בגדי קדש
ולבוש בגדי חול.

ד) עיין בריב"א שהדברים
מנומרים שם. ועי' ש"י.